

สารบัญ

	หน้า
คำนำครั้งที่ 1	(7)
คำนำครั้งที่ 2	(9)
รายการตาราง	(14)
รายการภาพประกอบ	(15)
บทนำ	(19)
บทที่ 1	
1. ภูมิศาสตร์ : ความหลากหลาย	1
พื้นที่ประเทศ	1
ภูมิประเทศ	1
ภูมิอากาศ	1
การแบ่งพื้นที่	2
ทรัพยากรธรรมชาติ : ความมั่งคั่งในแผ่นดิน	3
ประชากร	4
2. พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ในระยะแรกเริ่ม	7
ยุคก่อนประวัติศาสตร์	7
ต้นยุคประวัติศาสตร์ : ราชวงศ์ชาง	11
3. ราชวงศ์โจวกับต้นแบบอารยธรรมจีน	23
ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ	24
เศรษฐกิจ	25
การเมืองการปกครอง	27
สังคม	34
ภูมิปัญญา	36
4. ราชวงศ์ฉิน ผู้ถูกสาปแช่งรอบทิศ	71
เศรษฐกิจ	72
การปกครอง	73
สังคม	76
ภูมิปัญญา	77
ราชวงศ์ฉิน : ขึ้นเร็ว ตกเร็ว	79
ราชวงศ์ฉิน : ดีหรือเลว?	80

5. จักรวรรดิอัน	81
การสถาปนาจักรวรรดิ	81
ความก้าวหน้าทางวิทยาการ	84
วิถีทางเศรษฐกิจ	85
ระบบความเชื่อถือ	87
พัฒนาการทางการเมือง	88
สังคมอัน	96
ภูมิปัญญา	98
เหตุแห่งความเสื่อมของราชวงศ์อัน	104
6. ราชวงศ์ชู่	109
เศรษฐกิจ	112
การเมืองการปกครอง	115
ภูมิปัญญา	116
วาระสุดท้ายของราชวงศ์	135
7. ราชวงศ์ถังกับยุคจีนคลาสสิก	137
การสถาปนาจักรวรรดิ	138
ความเจริญทางวิชาการ	139
วิถีชีวิตเศรษฐกิจ	140
พัฒนาการทางการเมือง	145
โครงสร้างสังคม	153
ภูมิปัญญา	154
ราชวงศ์เสื่อมถอยอำนาจ	167
8. ราชวงศ์ซ้อง : อารยธรรมจีนเกิดใหม่	173
แผ่นดินแยกเป็นสอง	174
ความเจริญทางเทคโนโลยี	177
วิถีชีวิตเศรษฐกิจ	179
การเมืองการปกครอง	185
สังคม	196
ภูมิปัญญา	202

9. ราชวงศ์มองโกล	223
มหันตภัยอนารยชนมองโกลในศตวรรษที่ 13	223
อนารยชนมองโกลเป็นใคร มาจากไหน?	223
จักรวรรดิมองโกล : ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก	225
จีนภายใต้การปกครองของมองโกล	229
การทหารจีน	229
การขนส่งคมนาคม	229
เศรษฐกิจ	230
การปกครอง	231
ภูมิปัญญาจีน	233
วาระสุดท้ายของราชวงศ์หยวน	236
10. ราชวงศ์หมิง	239
การสถาปนาความมั่นคงปลอดภัย	239
จักรวรรดิอันรุ่งโรจน์	244
เศรษฐกิจ	245
การเมืองการปกครอง	251
สังคม	259
ภูมิปัญญา	261
วีฎจักรแห่งราชวงศ์	267
แผ่นดินเกิดจลาจล	271
11. จักรวรรดิจีน : ราชวงศ์ชิงกับความรุ่งโรจน์	273
การสถาปนาอำนาจแมนจู	273
การสถาปนาราชวงศ์บนแผ่นดินจีน	279
โครงสร้างเศรษฐกิจ	281
การเมืองการปกครอง : ระบอบจักรพรรดิราชย์	300
สังคม	330
อารยธรรมจีน	358
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	398
12. จักรวรรดิจีน : อาทิตยอัสดง	433
ระบบการเมือง	435
มหันตภัยตะวันตก ระหว่าง ค.ศ. 1839-1860	444
กบฏภายในจักรวรรดิ	529

รายการตาราง

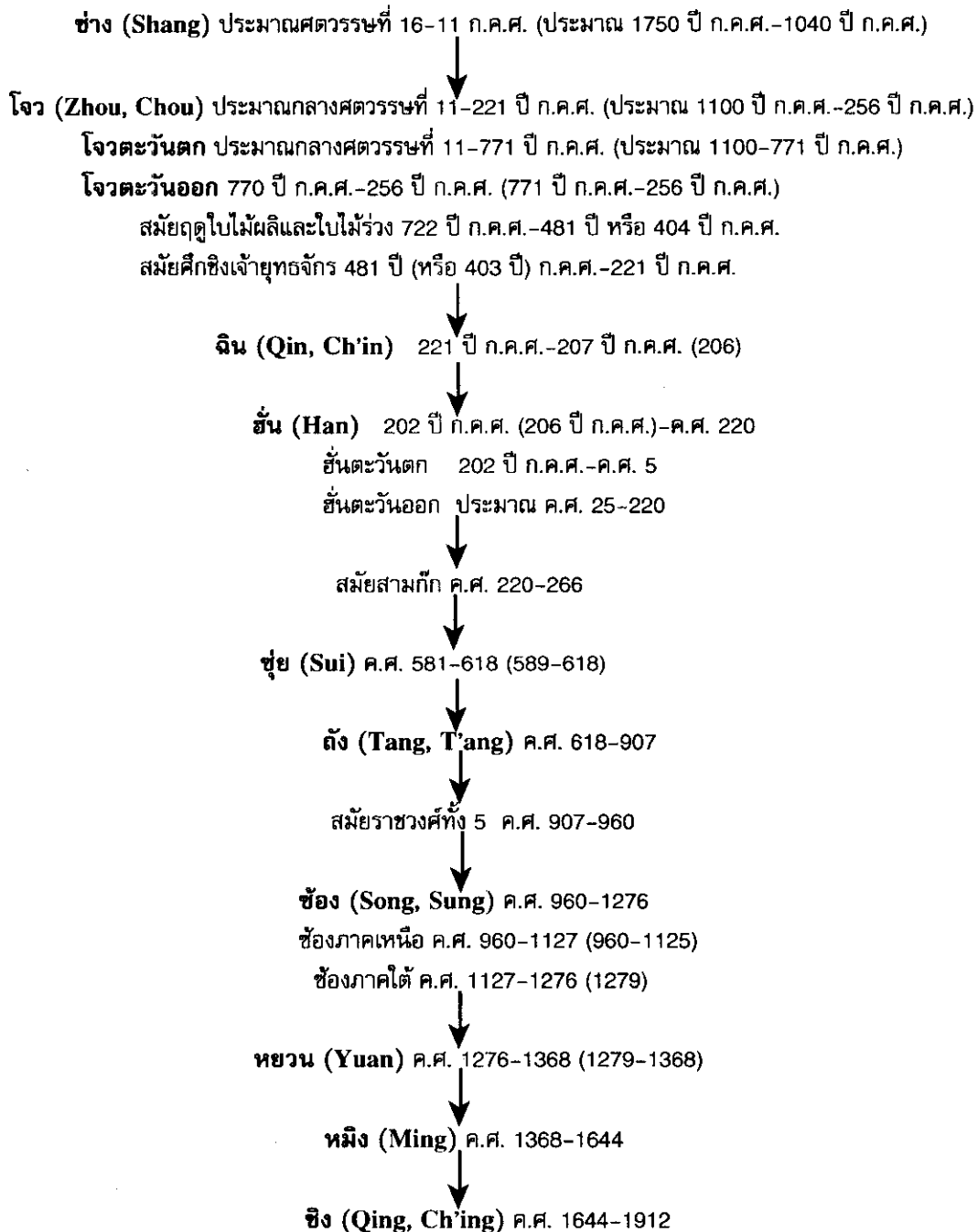
ตาราง	หน้า
1. ลำดับราชวงศ์ปกครองจีนยุคประวัติศาสตร์	(19)
2. การสืบราชสันตติวงศ์ของราชวงศ์ชิง	(20)
3. แผนผังระเบียบบริหารราชการแห่งรัฐ	327
4. ตารางระบบการจัดสอบคัดเลือกสมัยชิง	431
5. เหตุการณ์ในจักรวรรดิจีน ระหว่าง ค.ศ. 1796-1901	565
6. ประชาชนชาวเอเชียกลางและราชอาณาจักร	751

รายการภาพประกอบ

แผนที่	หน้า
1. ภูมิประเทศจีน	ปกหน้าด้านใน
2. ลักษณะภูมิศาสตร์	(5)
3. ภูมิภาค	(5)
4. ราชวงศ์ทั้งสาม	6
5. ฉินและบรรดารัฐ	6
6. พื้นที่กองบัญชาการและอาณาจักรสมัยฮั่น, 206 ก.ศ.ศ.	172
7. จักรวรรดิถังสมัยรุ่งโรจน์ (ศตวรรษที่ 8)	172
8. สมัยชองภาคใต้และจักรวรรดิฉิน (หยูเจิน) ใน ค.ศ. 1142	222
9. มองโกลพิชิตศึกและจักรวรรดิหยวนใน ค.ศ. 1279	222
10. จักรวรรดิหมิงสมัยรุ่งโรจน์	238
11. ชาวแมนจูเรื่องอำนาจ	238
12. พื้นที่บริหารสมัยชิง	430
13. ปากแม่น้ำกวางตุ้ง	456
14. ชายทะเลตะวันออก	457
15. กบฏในศตวรรษที่ 19	545
16. กบฏไท่ผิงและกบฏเหียน	563
17. การล่องละเมิดเอกราชและบูรณภาพทางดินแดนของจักรวรรดิฉิน	668
18. เมืองท่า : เปิดตามสนธิสัญญา ค.ศ. 1842-1874	675
ภาพ	
1. ปริมาจารย์ขงจื้อ	(3)
2. เล่าจื้อบนหลังควาย	(4)
3. ภาชนะทองสัมฤทธิ์	70
4. สี่จักรพรรดิแห่งราชวงศ์ชิง	272
5. สามจักรพรรดิ	434
6. เทวาลัยพระเทพสวรรค์	447
7. ฉีหยิง, แยกหมิงเจิน, กุ้ยเหลียง	479
8. พิธีลงนามในสนธิสัญญาเทียนจิน	520

9. พระองค์เจ้ากุง	520
10. พระองค์เจ้ากุง, หลี่หุงจาง, คังยูเหวย	572
11. เหวยหยวน, เหวินเซียง, เจิงกั๋วฝาน, โจจุงถิง	586
12. หลี่หุงจาง, เซอร์โรเบิร์ต ฮาร์ด	587
13. จักรพรรดิกวางสู, จางจื่อตุง	636
14. ซูสีไทเฮา	686
15. ภาพทิวทัศน์ “ป่าหน้าหนาว” สมัยซ้อง	726

ลำดับราชวงศ์ปกครองจีนยุคประวัติศาสตร์

หมายเหตุ

ชื่อราชวงศ์มีหลายแบบ ในที่นี้ ขอเสนอแบบที่นิยมใช้ 2 แบบ แบบที่ 1 เป็นแบบใหม่ เป็นชื่อแรกในวงเล็บ ตามด้วยชื่อเดิมที่นิยมใช้มาก่อน แบบที่ 2 ตามตัวอย่างดู Bai Shouyi, *An Outline History of China* แบบที่ 2 ดู Hsi, *The Rise of Modern China*.

ศักราชของราชวงศ์ตาม Bai Shouyi ศักราชในวงเล็บตาม John King Fairbank, *China, A New History*, p.24.

การสืบราชสันตติวงศ์ของราชวงศ์ชิง

Shi Zu/ Shun Zhi (Shun-Chh)

ค.ศ. 1643-1661 (1644-1661)

Kang Xi / K[ang hsi หรือ Sheng Zu (K'ang-hu)

ค.ศ. 1661-1722 (1662-1722)

Yong Zheng or Shi Zong (Yung-chang)

ค.ศ. 1722-1735 (1723-1735)

Qian Long or Gao Zong (Ch'ien-lung)

ค.ศ. 1733-1796 (1736-1795)

Jia Qing or Ren Zong (Chia-ch'ing)

ค.ศ. 1796-1820 (1796-1820)

Dao Cuang or Xuna Zong (Tao-kuang)

ค.ศ. 1820-1850 (1821-1850)

Xian Feng or Wen Zong (Hsien-feng)

ค.ศ. 1850-1861 (1851-1861)

Tong Zhi or Mu Zong (T'ung-chih)

ค.ศ. 1861-1875 (1862-1874)

Quan Xu or De Zong (Kuang-hsu)

ค.ศ. 1875-1908 (1875-1908)

Xuan Tong (Hsuan-t'ung)

ค.ศ. 1908-1912 (1909-1911)

หมายเหตุ

พระบรมนามาภิไธยที่ขีดเส้นใต้และระยะเวลาเสวยราชย์ กำหนดตามสากลนิยมปัจจุบัน ดู Bai Shouyi (ed.), *An Outline History of China*, p. 506.

ทั้งพระบรมนามาภิไธยและระยะเวลาเสวยราชย์ที่อยู่ในวงเล็บเป็นแบบเดิมที่ใช้กันทั่วไปจนเป็นที่รู้จักกันดี ดู Immanuel C.Y. Hsu, *The Rise of Modern China*, p. XXL.